

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0405/2006

23.11.2006

RAPORT

Soovitused komisjonile vigastuste ja surmaga lõppenud õnnetusjuhtumite aegumistähtaegade kohta piiriülestes kohtuvaidlustes (2006/2014(INI))

Õiguskomisjon

Raportöör: Diana Wallis

(Algatus vastavalt kodukorra artiklile 39)

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
RESOLUTSIOONI ETTEPANEKU LISA	5
ÜKSIKASJALIKUD SOOVITUSED TAOTLETAVA ETTEPANEKU SISU KOHTA.....	5
MENETLUS	7

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

soovitustega komisjonile vigastuste ja surmaga lõppenud õnnetusjuhtumite aegumistähtaegade kohta piiriülestes kohtuvaidlustes (2006/2014(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 192 teist lõiku;
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 39 ja 45;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-00405/2006),
- A. arvestades, et Euroopas on aegumistähtaegade, tähtaja arvestamise alguse, teada saamise kuupäeva, võimaluse tähtaja kulgu katkestada või peatada, tõendusmaterjalide esitamise ning aegumistähtaja lõppemise kaitse poolse tõendamise osas selged ja olulised erinevused;
- B. arvestades, et nii suured erinevused võivad tekitada õnnetustes kannatanutele piiriülestes kohtuvaidlustes soovimatuid tagajärgi, veeretades vigastatud isikute teele takistusi, kui nad kasutavad oma õigusi muus kui oma liikmesriigis ja mõnikord võib-olla ka oma liikmesriigis, ning neil tuleb toetuda välisriigi seadustele;
- C. arvestades, et eriti riikidevaheliste õnnetustega kaasnevad eelkõige järgmised probleemid: mõnedes riikides ei võimaldata alaealistele ja puuetega inimestele aegumistähtaja arvestamisel erilist kaitset ja nad võivad seega kaotada õiguse hüvitisele, mis neil muidu kui omas liikmesriigis vigastada saades olnud; mõnedes riikides on ainuke võimalus aegumistähtaja peatamiseks kohtumenetluse alustamine ja pidamine – piiriülestes kohtuvaidlustes võib selline lähenemine tekitada probleeme, kuna läbirääkimised võtavad paratamatult rohkem aega ja võimetus aegumistähtaega peatada võib asetada kannatanu ebasoodsasse olukorda, kuna tal tuleb kohtumenetluse varajases staadiumis kanda märkimisväärseid kulusid, enne kui läbirääkimised on võimalik lõpetada;
- D. arvestades erinevusi aegumistähtaegades riikidevaheliste isikukahju juhtumite puhul, oleks kohane sätestada mõned põhimõtted, mis piirduksid oluliste aspektidega;
- E. arvestades, et kodukorra artikli 39 lõikes 2 toodud tingimus, et ükski selline ettepanek ei ole juba ettevalmistamisel, on nõuetekohaselt täidetud,
1. palub komisjonil läbi viia uuring siseturul kohaldatavate erinevate aegumistähtaegade mõju kohta, ning eriti nende mõju kohta kodanike võimalustele kasutada asutamislepingust tulenevaid õigusi. Uuringus tuleks eriti püüda kindlaks määrata piiriüleste asjaoludega seotud isikukahju juhtumite arv, ning hinnata aegumistähtaegade erinevustest põhjustatud raskusi ja/või kannatusi vigastatud osapooltele, võttes arvesse põhjenduses B esitatud aspekte;
  2. palub komisjonil koostada pärast uuringule hinnangu andmist raport aegumistähtaegade

kohta, milles käsitletak eeskätt võimalikke valikuid, alates aegumistähtaegade piiratud ühtlustamisest kuni kollisiooninormi kasutamiseni;

3. palub komisjonil vajadusel korral, lõike 1 alusel läbi viidud uuringut silmas pidades ning pärast parlamendiga konsulteerimist esitada parlamendile EÜ asutamislepingu artikli 65 punkti c ja artikli 67 lõike 5 teise taande alusel õigusloomega seotud ettepanek isikukahju ja surmaga lõppenud õnnetusjuhtumi kahjunõuete aegumistähtaegade kohta piiriülestes kohtuvaidlustes, järgides allpool esitatud üksikasjalikke soovitusi;
4. kinnitab, et nimetatud soovitused järgivad subsidiaarsuse põhimõtet ja kodanike põhiõigusi; palub komisjonil hoolikalt kontrollida, et subsidiaarsuse põhimõtet ja proportsionaalsuse kaalutlusi täidetak täpselt; eriti tuleks tähelepanu pöörata sellele, et valitaks kõige vähem piiranguid seadev õigusakti vorm ning uuritaks, kas probleemi ei saaks kõige paremini lahendada näiteks päritoluriigi põhimõtet kasutusele võttes;
5. on seisukohal, et taotletava ettepanekuga ei tohi kaasneda rahalisi tagajärgi;
6. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos üksikasjalike soovitustega komisjonile ja nõukogule ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.

RESOLUTSIOONI ETTEPANEKU LISA

ÜKSIKASJALIKUD SOOVITUSED TAOTLETAVA ETTEPANEKU SISU KOHTA

Soovitus 1 (vastuvõetava õigusakti vorm ja reguleerimisala)

Euroopa Parlament on seisukohal, et aegumistähtaegade aluseks olevad põhimõtted tuleks sätestada asjakohases vormis, niivõrd kui ühendus omab selles valdkonnas õiguslikku pädevust, kahjunõuete puhul,

- mis tulenevad isikukahjust,
- mille on algatanud ohvri pärijad või
- mille on algatanud mõni muu isik ohvri isikukahju või surmaga lõppenud õnnetuse korral,

kui menetluses osalejad elavad või asuvad alaliselt erinevates liikmesriikides või kui üks osapool elab või asub alaliselt riigis, mis ei kuulu ühendusse, või kui menetluses tuleb valida erinevate riikide seaduste vahel.

Soovitus 2 (vastuvõetava õigusakti minimaalne sisu)

Aegumistähtaja pikkus, arvutamine, alguskuupäev, peatamine ja katkestamine

- Üldine aegumistähtaeg peaks olema 4 aastat, olenemata võlasuhte olemusest, hagi alusest või kostja isikust, välja arvatud juhul, kui kahjunõude suhtes kohaldatav õigus sätestab pikema perioodi, mille puhul tuleb selle pikema perioodi olemasolu tõestada nõude esitajal. Lõpliku kohtu- või vahekohtu otsusega määratud kahju sissenõudmise aegumistähtaeg peaks olema 10 aastat. Terroriaktidest, piinamisest või orjusest tingitud kahju puhul ei tohiks aegumistähtaega kohaldada.
- Aegumistähtaeg peaks lõppema selle viimasel päeval kell 24.00; arvestamise aluseks peaks olema selles liikmesriigis kehtiv kalender, kus hageja nõude esitab ning arvesse ei lähe hagi aluse tekkimise kuupäev. Aegumistähtaja pikendamisel tuleks uus aegumistähtaeg arvutada alates eelneva aegumistähtaja lõppemise kuupäevast.
- Aegumistähtaeg peaks algama:
  - 1) isikukahju puhul hagi aluse tekkimise kuupäeval või kuupäeval, kui kannatanud isik sellest tegelikult või eeldatavalt teada sai (kui see on hilisem);
  - 2) pärijate kahjunõuete puhul surma kuupäeval või kuupäeval, kui pärandvara pärijad sellest tegelikult või eeldatavalt teada sai (kui see on hilisem);
  - 3) kaudsete kannatanute kahjunõuete puhul surmaga lõppenud õnnetuste korral kaudse kannatanu surma kuupäeval või kuupäeval, kui kaudne kannatanu sellest tegelikult või eeldatavalt teada sai (kui see on hilisem), mitte surmaga lõppenud õnnetuste

korral vigastatud isiku hagi aluse tekkimise kuupäeval või kuupäeval, kui kannatanud isik sellest tegelikult või eeldatavalt teada sai (kui see on hilisem).

- Aegumistähtaeg tuleks peatada, kui kostja on tahtlikult, ebaausalt, põhjendamatult või eksikombel varjanud fakte või asjaolusid, mis põhjustaksid kostja vastutuse. See tuleks peatada ka asjaomase kriminaalmenetluse/uurimise ajaks või neljanda liikluskindlustuse direktiivi kohaste rahuldamata kahjunõuete esinemise korral.
- Aegumistähtaeg tuleks katkestada kohtumenetluse alustamisel; nõude esitaja kostjale teatatud mis tahes teo puhul, mille eesmärk on kohtuvälise menetluse alustamine; nõude esitaja kostjale teatatud mis tahes teo puhul, mille eesmärk on läbirääkimiste algatamine; nõude esitaja kostjale teatatud mis tahes muu teo puhul, millega teavitatakse kostjat nõude esitaja kahjunõude asjaolust.

Tuleks lisada kohased sätted menetlusdokumentide esitamise tähtaegade kohta, kohtu kaalutusõiguse kohta aegumistähtaja kohaldamisel, tähtaja õiguse saamise mõju kohta ja mitme nõude esitaja/kostja kohta.

Lisaks tuleks liikmesriikidelt nõuda riiklike teabekeskuste loomist, et pidada registrit kõigi välisriikidest pärit kannatanutega seotud eeluurimiste või käimasolevate menetluste kohta ning anda kirjalikke vastuseid välisriigi kannatanute poolt või nende nimel tehtud põhjendatud teabepäringutele.

MENETLUS

Pealkiri	Soovitused komisjonile vigastuste ja surmaga lõppenud õnnetusjuhtumite aegumistähtaegade kohta piiriülestes kohtuvaidlustes				
Menetluse number	2006/2014(INI)				
Vastutav komisjon	JURI				
Loa kinnitamisest istungil teada andmise kuupäev (art 45)	19.1.2006				
Loa kinnitamisest istungil teada andmise kuupäev (art 39)	19.1.2006				
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev					
Arvamuse esitamise loobumine otsuse kuupäev					
Tõhustatud koostöö istungil teada andmise kuupäev					
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Diana Wallis 12.12.2005				
Endine raportöör / Endised raportöörid					
Arutamine parlamendikomisjonis	23.2.2006	21.3.2006	3.5.2006	30.5.2006	21.11.2006
Vastuvõtmise kuupäev	21.11.2006				
Lõpphääletuse tulemused	+: 20 -: 0 0: 0				
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Maria Berger, Carlo Casini, Rosa Díez González, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Achille Occhetto, Aloyzas Sakalas, Gabriele Stauner, Diana Wallis, Jaroslav Zvěřina				
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Nicole Fontaine, Jean-Paul Gauzès, Othmar Karas, Eva Lichtenberger, Arlene McCarthy, Manuel Medina Ortega				
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Sharon Bowles, Albert Deß, Ewa Klamt				
Esitamise kuupäev	23.11.2006				
Märkused (andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles)	...				